

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2022/720**2022 m. gegužės 10 d.****dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių vertikaliesiems susitarimams ir suderintiems veiksams****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama 1965 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentą Nr. 19/65/EEB dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikroms susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims ⁽¹⁾, ypač į jo 1 straipsnį,paskelbusi šio reglamento projektą ⁽²⁾,

pasikonsultavusi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominavimo patariamuoju komitetu,

kadangi:

- (1) Reglamentu Nr. 19/65/EEB Komisijai suteikiami įgaliojimai taikyti Sutarties 101 straipsnio 3 dalį priimant reglamentą dėl tam tikrų rūšių vertikalųjų susitarimų ir atitinkamų suderintų veiksmų, kurie patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį;
- (2) Komisijos reglamentą (ES) Nr. 330/2010 ⁽³⁾ apibrėžia vertikalųjų susitarimų, kuriuos Komisija paprastai laikė atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas, rūšis. Kaip matyti iš Reglamento (ES) Nr. 330/2010, kuris baigia galioti 2022 m. gegužės 31 d., vertinimo, to reglamento taikymo patirtis apskritai buvo teigiama. Atsižvelgiant į tą patirtį ir į naujus rinkos pokyčius, pavyzdžiui, e. prekybos augimą, taip pat į naujas ar labiau paplitusias vertikalųjų susitarimų rūšis, tikslinga priimti naują bendrosios išimties reglamentą;
- (3) susitarimai, kuriuos paprastai galima laikyti atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas, apima nekonkuruojančių įmonių, tam tikrų konkurentų arba tam tikrų prekių mažmeninių pardavėjų asociacijų vertikaliosius susitarimus dėl prekių ar paslaugų pirkimo arba pardavimo. Jie taip pat apima vertikaliosius susitarimus, kuriuose yra papildomų nuostatų dėl intelektinės nuosavybės teisių perdavimo arba naudojimo. Sąvoka „vertikalieji susitarimai“ turėtų būti suprantama kaip apimanti atitinkamus suderintus veiksmus;
- (4) kad būtų galima reglamentu paskelbti, jog taikoma Sutarties 101 straipsnio 3 dalis, nebūtina apibrėžti tų vertikalųjų susitarimų, kuriems gali būti taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis. Atskirai vertinant susitarimus, kuriems taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis, būtina atsižvelgti į keletą veiksnių, ypač į rinkos struktūrą tiekimo ir pirkimo požiūriu;
- (5) galimybė taikyti šiuo reglamentu nustatytą bendrąją išimtį turėtų būti numatyta tik tiems vertikaliesiems susitarimams, kurie pakankamai pagrįstai gali būti laikomi atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas;
- (6) tam tikrų rūšių vertikaliesiems susitarimais palengvinus dalyvaujančių įmonių veiksmų derinimą, gali būti padidintas gamybos arba platinimo grandinės ekonominis efektyvumas. Visų pirma tais susitarimais gali būti sumažintos šalių sandorių ir platinimo sąnaudų bei optimizuoti jų pardavimo ir investicijų lygiai;

⁽¹⁾ OL 36, 1965 3 6.⁽²⁾ OL C 359, 2021 9 7, p. 1.⁽³⁾ 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 330/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalųjų susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims (OL L 102, 2010 4 23, p. 1).

- (7) tikimybė, kad toks efektyvumą didinantis poveikis nusvers bet kokį antikonkurencinį poveikį, atsirandantį dėl vertikaliosiose susitarimuose nustatytų apribojimų, priklauso nuo susitarimo šalių įtakos rinkoje, visų pirma, nuo konkurencijos, kurią toms įmonėms sudaro kiti tiekėjai tų prekių ar paslaugų, kurias, atsižvelgdamas į produktų ypatybes, kainas arba numatytą paskirtį, pirkėjas laiko lygiavertėmis arba viena kitą pakeičiančiomis;
- (8) galima daryti prielaidą, kad jei kiekvienai susitarimo šalių tenkanti rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, vertikalieji susitarimai, kuriuose nenumatyta tam tikros rūšies griežtų konkurencijos apribojimų, paprastai leidžia pagerinti gamybą arba platinimą ir suteikia vartotojams sąžiningą sukurtos naudos dalį;
- (9) jeigu užimama rinkos dalis viršija 30 % ribą, negalima daryti prielaidos, kad vertikalieji susitarimai, kuriems taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis, paprastai suteikia objektyvios naudos, dėl kurios pobūdžio ir apimties galėtų būti kompensuojama susitarimų daroma žala konkurencijai. Tuo pačiu nėra daroma prielaida, kad šiems vertikaliesiems susitarimams taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis arba kad jie neatitinka Sutarties 10 straipsnio 3 dalies sąlygų;
- (10) vis svarbesnis vaidmuo platinant prekes ir paslaugas tenka interneto platformų ekonomikai. Interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės sudaro sąlygas verslą vykdyti naujais būdais ir ne visus šiuos būdus paprasta klasifikuoti vartojant sąvokas, kurios siejamos su vertikaliesiems susitarimams tradicinėje ekonomikoje. Visų pirma, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai suteikia galimybę įmonėms siūlyti prekes arba paslaugas kitoms įmonėms arba galutiniams vartotojams, siekdami sudaryti sąlygas inicijuoti tų įmonių arba tų įmonių ir vartotojų tiesioginius tarpusavio sandorius. Su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu susiję susitarimai yra vertikalieji susitarimai, todėl jiems turėtų būti galima taikyti šiuo reglamentu nustatytą bendrąją išimtį šiame reglamente nustatytais sąlygomis;
- (11) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1150 (*) vartojama internetinių tarpininkavimo paslaugų apibrėžtis turėtų būti pritaikyta šiam reglamentui. Visų pirma, siekiant atspindėti Sutarties 101 straipsnio taikymo sritį, šiame reglamente vartojamoje apibrėžtyje turėtų būti nurodomos įmonės. Be to, ji turėtų apimti internetines tarpininkavimo paslaugas, kuriomis sudaromos sąlygos inicijuoti įmonių tiesioginius tarpusavio sandorius, taip pat ir tokias, kuriomis sudaromos sąlygos inicijuoti įmonių ir vartotojų tiesioginius tarpusavio sandorius;
- (12) dvejopas platinimas – tai atvejis, kai tiekėjas parduoda prekes ar teikia paslaugas ne tik pradinės, bet ir galutinės grandies rinkose, taip konkuruodamas su savo nepriklausomais platintojais. Šiuo atveju, nesant griežtų apribojimų ir su sąlyga, kad pirkėjas nekonkuruoja su tiekėju pradinės grandies rinkoje, galimas neigiamas vertikaliojo susitarimo poveikis tiekėjo ir pirkėjo konkurenciniam ryšiui pradinės grandies rinkoje yra ne toks reikšmingas, kaip galimas bendras teigiamas vertikaliojo susitarimo poveikis konkurencijai galutinės ar pradinės grandies rinkoje. Todėl vertikaliesiems susitarimams, sudarytiems tokiais dvejopo platinimo atvejais, pagal šį reglamentą turėtų būti taikoma išimtis;
- (13) tiekėjo ir pirkėjo keitimasis informacija gali padėti didinti konkurenciją skatinantį vertikalųjų susitarimų poveikį, visų pirma gamybos ir platinimo procesų optimizavimą. Tačiau dvejopo platinimo atveju dėl keitimosi tam tikrų rūšių informacija gali kilti problemų, susijusių su horizontaliąja konkurencija. Todėl pagal šį reglamentą išimtis turėtų būti taikoma tiekėjo ir pirkėjo keitimuisi informacija dvejopo platinimo atveju tik kai keitimasis informacija yra tiesiogiai susijęs su vertikaliojo susitarimo įgyvendinimu ir būtinas sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų gamybai arba platinimui patobulinti.
- (14) pagrindimas, kuriuo remiantis išimtis taikoma vertikaliesiems susitarimams dvejopo platinimo atvejais, negalioja vertikaliesiems susitarimams, susijusiems su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kai tų paslaugų teikėjas taip pat yra atitinkamoje tų prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, rinkoje konkuruojanti įmonė.

(*) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019 7 11, p. 57).

Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai, kurie atlieka tokią mišrią funkciją, gali būti pajėgūs ir turėti paskatų daryti įtaką konkurencijos atitinkamoje prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, rinkoje rezultatui. Todėl pagal šį reglamentą išimtis tokiems vertikaliesiems susitarimams neturėtų būti taikoma;

- (15) išimtis pagal šį reglamentą neturėtų būti taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta apribojimų, kurie greičiausiai ribos konkurenciją ir bus žalingi vartotojams, arba kurie nėra būtini siekiant efektyvumą didinančio poveikio. Visų pirma, šiuo reglamentu nustatyta bendroji išimtis neturėtų būti taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta tam tikrų griežtų konkurencijos apribojimų, kaip antai minimalios arba fiksuotos perpardavimo kainos ir tam tikros rūšies teritorinės apsaugos priemonės, įskaitant trukdymą veiksmingai naudotis internetu prekybai vykdyti arba tam tikrus internetinės reklamos apribojimus. Taigi, šiuo reglamentu nustatyta bendroji išimtis internetinės prekybos ir internetinės reklamos apribojimams turėtų būti taikoma, jeigu jais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais šalių kontroliuojamais veiksniais nėra siekiama sutrukdyti pirkėjui ar jo klientams veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytoms prekėms ar paslaugoms parduoti tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams arba veiksmingai naudotis visu internetinės reklamos kanalu, kaip antai kainų palyginimo paslaugomis ar reklama paieškos sistemose. Pavyzdžiui, šiuo reglamentu nustatyta bendroji išimtis neturėtų būti taikoma internetinės prekybos apribojimams, jei jais siekiama gerokai sumažinti bendrą sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų internetinės prekybos apimtį atitinkamoje rinkoje arba vartotojų galimybę sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų įsigyti internetu. Siekiant nustatyti, ar tam tikras apribojimas priskirtinas griežtiems apribojimams, apibrėžtiems 4 straipsnio e punkte, galima atsižvelgti į to apribojimo turinį ir kontekstą, tačiau jo priskyrimas neturėtų priklausyti nuo konkrečių rinkos aplinkybių arba šalių individualių ypatybių;
- (16) išimtis pagal šį reglamentą neturėtų būti taikoma apribojimams, kurie negali būti pakankamai pagrįstai laikomi atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas. Visų pirma, siekiant užtikrinti galimybę patekti į atitinkamą rinką ir joje užkirsti kelią slaptam susitarimui, turėtų būti numatytos tam tikros bendrosios išimties taikymo sąlygos. Todėl išpareigojimų nekonkuruoti atveju išimtis turėtų būti taikoma tik išpareigojimams, kurių galiojimo trukmė neviršija penkerių metų. Šiuo reglamentu nustatyta išimtis taip pat neturėtų būti taikoma pasirinktinio platinimo sistemos narių išpareigojimams neprekauti tam tikrų konkuruojančių tiekėjų prekių ženklų prekėmis. Šiuo reglamentu nustatyta išimtis neturėtų būti taikoma internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų išpareigojimams nesūlyti, neparduoti arba neperparduoti prekių ar paslaugų galutiniams vartotojams palankesnėmis sąlygomis, naudojantis konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis;
- (17) rinkos dalies ribos nustatymu, išimties netaikymu tam tikriems vertikaliesiems susitarimams ir šiame reglamente numatytomis išimties taikymo sąlygomis paprastai užtikrinama, kad susitarimais, kuriems taikoma bendroji išimtis, dalyvaujančioms įmonėms nebūtų sudaroma galimybė panaikinti konkurencijos didelės atitinkamų prekių ar paslaugų dalies atžvilgiu;
- (18) nustačiusi, kad konkrečiu atveju susitarimas, kuriam taikoma šiuo reglamentu nustatyta bendroji išimtis, vis dėlto turi su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi nesuderinamą poveikį, Komisija pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 ^(*) 29 straipsnio 1 dalį gali panaikinti teisę naudotis šiuo reglamentu nustatyta išimtimi. Kompetentinga valstybės narės institucija gali panaikinti teisę naudotis šiuo reglamentu nustatyta išimtimi, jei įvykdomos Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos;
- (19) jeigu Komisija arba valstybės narės konkurencijos institucija panaikina teisę naudotis šiuo reglamentu nustatyta išimtimi, ji privalo įrodyti, kad tas vertikalusis susitarimas patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ir kad jis netenkina bent vienos iš keturių Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų;
- (20) nustatant, ar teisė naudotis šiuo reglamentu nustatyta išimtimi turėtų būti panaikinta pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnį, ypač svarbus antikonkurencinis poveikis, kuris gali atsirasti dėl to, kad egzistuoja panašų poveikį turintys lygiagretūs vertikalųjų susitarimų tinklai, kurie itin riboja patekimą į atitinkamą rinką arba konkurenciją joje. Toks kumuliacinis poveikis gali atsirasti visų pirma dėl išimtinio platinimo, išimtinio tiekimo, pasirinktinio platinimo, paritetinių išpareigojimų arba išpareigojimų nekonkuruoti;

(*) 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1).

- (21) siekdama sustiprinti lygiagrečių vertikaliųjų susitarimų tinklą, kurie turi panašų antikonkurencinį poveikį ir apima daugiau kaip 50 % konkrečios rinkos, priežiūrą, Komisija reglamentu gali paskelbti, kad šis reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta su atitinkama rinka susijusių specifinių apribojimų, taip atnaujindama visišką Sutarties 101 straipsnio taikymą tokiems susitarimams,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
- a) vertikalusis susitarimas – dviejų arba daugiau įmonių, kurių kiekviena, vykdydama susitarimą arba suderintus veiksmus, veikia skirtingu gamybos arba platinimo grandinės lygmeniu, susitarimas arba suderinti veiksmai, susiję su sąlygomis, kuriomis šalys gali pirkti, parduoti arba perparduoti tam tikras prekes arba paslaugas;
  - b) vertikalusis apribojimas – konkurencijos apribojimas nustatytas vertikaliajame susitarime, patenkančiame į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį;
  - c) konkuruojanti įmonė – esamas arba potencialus konkurentas; esamas konkurentas – toje pačioje atitinkamoje rinkoje veikianti įmonė; potencialus konkurentas – įmonė, kuri tuo atveju, jei nebūtų vertikalojo susitarimo, realiai, o ne tik teoriškai, per trumpą laikotarpį tikriausiai galėtų atlikti būtinas papildomas investicijas ar patirti kitas būtinas išlaidas, kad patektų į atitinkamą rinką;
  - d) tiekėjas – apima įmones, kurios teikia internetines tarpininkavimo paslaugas;
  - e) internetinės tarpininkavimo paslaugos – informacinės visuomenės paslaugos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535 ⁽⁶⁾ 1 straipsnio 1 dalies b punkte, kurios leidžia įmonėms siūlyti prekes arba paslaugas:
    - i) kitoms įmonėms, siekiant sudaryti sąlygas inicijuoti tų įmonių tiesioginius tarpusavio sandorius; arba
    - ii) galutiniams vartotojams, siekiant sudaryti sąlygas inicijuoti tų įmonių ir galutinių vartotojų tiesioginius tarpusavio sandorius;neatsižvelgiant į tai, ar sandoriai galiausiai sudaromi ir kur jie sudaromi;
  - f) išsipareigojimas nekonkuruoti – tiesioginis arba netiesioginis pirkėjo išsipareigojimas negaminti, nepirkti, neparduoti ar neperparduoti prekių arba paslaugų, konkuruojančių su sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis, arba bet koks tiesioginis ar netiesioginis pirkėjo išsipareigojimas atitinkamoje rinkoje pirkti iš tiekėjo arba iš kitos tiekėjo nurodytos įmonės daugiau nei 80 % visų pirkėjo perkamų sutartyje nurodytų prekių arba paslaugų ir jų pakaitalų, minėtąjį procentą apskaičiuojant pagal visą jo pirkimų vertę arba, jei tame sektoriuje taip įprasta, apimtį, praėjusiais kalendoriniais metais;
  - g) pasirinktinio platinimo sistema – platinimo sistema, kai tiekėjas išsipareigoja tiesiogiai arba netiesiogiai parduoti sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas tik platintojams, pasirinktiems pagal apibrėžtus kriterijus, ir kai tie platintojai išsipareigoja neparduoti tų prekių arba paslaugų neįgaliesiems platintojams toje teritorijoje, kurioje tiekėjas taiko tokią sistemą;
  - h) išimtinio platinimo sistema – platinimo sistema, kai tiekėjas tam tikrą teritoriją arba klientų grupę priskiria išimtinai sau arba ne daugiau kaip penkiems pirkėjams ir kai ribojamas visų kitų jo pirkėjų aktyvus pardavimas toje išimtinėje teritorijoje arba tai išimtinai klientų grupei;

⁽⁶⁾ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

- i) intelektinės nuosavybės teisės – pramoninės nuosavybės teisės, praktinė patirtis, autorių teisės ir gretutinės teisės;
  - j) praktinė patirtis – iš patirties sukauptos ir tiekėjo išbandytos nepatentuotos slaptos, reikšmingos ir apibrėžtos praktinės informacijos visuma: slapta praktinė patirtis – praktinė patirtis, kuri nėra visuotinai žinoma arba lengvai prieinama; reikšminga praktinė patirtis – praktinė patirtis, kuri yra esminė ir naudinga pirkėjui, kad šis galėtų naudoti, parduoti arba perparduoti sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas; apibrėžta praktinė patirtis – praktinė patirtis, kuri yra pakankamai išsamiai aprašyta, kad galima būtų patikrinti, ar ji atitinka slaptumo ir reikšmingumo kriterijus;
  - k) pirkėjas – apima įmones, kurios pagal susitarimą, patenkanti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kitos įmonės vardu parduoda prekes arba paslaugas;
  - l) aktyvus pardavimas – aktyvus kreipimasis į klientus per vizitus, laiškais, e. paštu, skambučiais ar kitomis tiesioginio susisiekimui priemonėmis arba internetu ir ne internetu platinant tikslinę reklamą ir skatinant pirkti, pavyzdžiui, tam naudojantis spausdintinėmis ar skaitmeninėmis žiniasklaidos priemonėmis, įskaitant internetines žiniasklaidos priemones, kainų palyginimo priemonėmis ar paieškos sistemose skelbiant reklamą, skirtą konkrečių teritorijų klientams ar konkrečioms klientų grupėms, valdant interneto svetainę, kurios aukščiausio lygio domenas atitinka tam tikras teritorijas, arba sudarant galimybę interneto svetainėje pasirinkti kalbas, kurios dažniausiai vartojamos konkrečiose teritorijose, kitas nei tos, kurios paprastai vartojamos teritorijoje, kurioje įsisteigęs pirkėjas;
  - m) pasyvus pardavimas – pardavimas, atliktas tenkinant pavienio kliento iniciatyva pateiktą prašymą, įskaitant prekių tiekimą ir paslaugų teikimą tokiam klientui, kai tas pardavimas nebuvo inicijuotas į tam tikrą klientą, klientų grupę ar teritoriją nukreipta aktyvia reklama, taip pat įskaitant pardavimus, vykdomus dalyvaujant viešųjų pirkimų konkursuose arba atsiliepiant į privačiojo sektoriaus kvietimus pateikti pasiūlymus;
2. Šiame reglamente sąvokos „įmonė“, „tiekėjas“ ir „pirkėjas“ apima ir atitinkamas su jais susijusias įmones.

Susijusios įmonės yra:

- a) įmonės, kuriose susitarimo šalis tiesiogiai arba netiesiogiai:
  - i) turi įgaliojimus naudotis daugiau nei puse balsavimo teisių; arba
  - ii) turi įgaliojimus skirti daugiau nei pusę stebėtojų tarybos, valdybos ar įmonei teisiškai atstovaujančių organų narių; arba
  - iii) turi teisę vadovauti įmonės veiklai; arba
- b) įmonės, kurios per susitarimo šalį tiesiogiai arba netiesiogiai turi a punkte išvardytas teises arba įgaliojimus; arba
- c) įmonės, kuriose b punkte nurodytos įmonės tiesiogiai arba netiesiogiai turi a punkte išvardytas teises ar įgaliojimus; arba
- d) įmonės, kuriose susitarimo šalis kartu su viena arba daugiau a, b arba c punktuose nurodytų įmonių arba kuriose dvi ar daugiau pastarųjų įmonių bendrai turi a punkte išvardytas teises arba įgaliojimus; arba
- e) įmonės, kuriose a punkte išvardytas teises arba įgaliojimus kartu turi:
  - i) susitarimo šalys arba atitinkamos a–d punktuose nurodytos su jomis susijusios įmonės; arba
  - ii) viena ar daugiau susitarimo šalių arba viena ar daugiau a–d punktuose nurodytų su jomis susijusių įmonių ir viena ar daugiau trečiųjų šalių.

2 straipsnis

Išimtis

1. Remiantis Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas skelbiama, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalis netaikoma vertikaliesiems susitarimams. Ši išimtis taikoma tokia apimtimi, kiek tokiuose susitarimuose yra vertikalųjų apribojimų.

2. 1 dalyje numatyta išimtis taikoma vertikaliesiems susitarimams, sudarytiems įmonių asociacijos ir atskiro nario arba tokios asociacijos ir atskiro tiekėjo, tik jeigu visi tos asociacijos nariai yra prekes parduodantys mažmenininkai ir jeigu nė vieno asociacijos nario ir su juo susijusių įmonių bendra metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR. Vertikaliesiems susitarimams, kuriuos sudaro tokios asociacijos, šis reglamentas taikomas nedarant poveikio Sutarties 101 straipsnio nuostatų taikymui asociacijos narių tarpusavyje sudarytiems horizontaliesiems susitarimams arba asociacijos priimtiems sprendimams.

3. 1 dalyje numatyta išimtis taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatytos nuostatos dėl intelektinės nuosavybės teisių perleidimo pirkėjui arba pirkėjo naudojimosi tokiomis teisėmis, su sąlyga, kad šios nuostatos nėra pagrindinis tokių susitarimų tikslas ir yra tiesiogiai susijusios su pirkėjo arba jo klientų galimybe naudotis prekėmis arba paslaugomis, jas parduoti arba perparduoti. Išimtis taikoma tik tada, kai pagal tas nuostatas sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų atžvilgiu nenumatoma konkurencijos apribojimų, kurių tikslas būtų identiškas vertikalųjų apribojimų, kuriems pagal šį reglamentą išimtis netaikoma, tikslui.

4. 1 dalyje numatyta išimtis netaikoma konkuruojančių įmonių vertikaliesiems susitarimams. Tačiau ta išimtis taikoma, jeigu konkuruojančios įmonės sudaro neabipusį vertikalųjį susitarimą ir galioja viena iš šių sąlygų:

- a) pradinės grandies rinkoje tiekėjas veikia kaip prekių gamintojas, importuotojas arba didmenininkas, o galutinės grandies rinkoje – kaip jų importuotojas, didmenininkas ar platintojas, o pirkėjas galutinės grandies rinkoje yra importuotojas, didmenininkas arba platintojas ir nėra konkuruojanti įmonė pradinės grandies rinkoje, kurioje jis perka sutartyje nurodytas prekes; arba
- b) tiekėjas teikia paslaugas keliais prekybos lygmenimis, o pirkėjas teikia paslaugas mažmeniniu lygmeniu ir nėra konkuruojanti įmonė tuo prekybos lygmeniu, kuriuo jis perka sutartyje nurodytas paslaugas.

5. 4 dalies a ir b punktuose nustatytos išimtys netaikomos tiekėjo ir pirkėjo keitimuisi informacija, kuris arba nėra tiesiogiai susijęs su vertikaliojo susitarimo įgyvendinimu, arba nėra būtinas sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų gamybai arba platinimui pagerinti, arba kuris netenkina nė vienos iš tų dviejų sąlygų.

6. 4 dalies a ir b punktuose nustatytos išimtys netaikomos vertikaliesiems susitarimams, susijusiems su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kai tų paslaugų teikėjas yra konkuruojanti įmonė atitinkamoje tų prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, rinkoje.

7. Šis reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriems taikomas bet kuris kitas bendrosios išimties reglamentas, nebent tokiame reglamente numatyta kitaip.

3 straipsnis

Rinkos dalies riba

1. 2 straipsnyje numatyta išimtis taikoma su sąlyga, kad tiekėjo rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, kurioje jis parduoda sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas ir pirkėjo rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, kurioje jis perka sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas.

2. Taikant 1 dalį, jei pagal daugiašalį susitarimą įmonė sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas perka iš vienos įmonės, kuri yra susitarimo šalis, ir parduoda tas sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas kitai įmonei, kuri taip pat yra susitarimo šalis, 2 straipsnyje numatyta išimtis taikoma, jei pirmosios įmonės, kaip pirkėjos ir tiekėjos, rinkos dalis neviršija toje straipsnio dalyje nurodytos rinkos dalies.

4 straipsnis

Apribojimai, dėl kurių panaikinamas bendrosios išimties taikymas (griežti apribojimai)

2 straipsnyje nustatyta išimtis netaikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais šalių kontroliuojamais veiksniais siekiama:

- (a) apriboti pirkėjo galimybes nustatyti savo pardavimo kainą, nedarant poveikio tiekėjo galimybei nustatyti maksimalią pardavimo kainą arba rekomenduoti pardavimo kainą, su sąlyga, kad ši kaina nesiekia nustatytos arba minimalios pardavimo kainos dėl bet kurios iš šalių spaudimo arba paskatų;
- (b) kai tiekėjas valdo išimtinio platinimo sistemą, apriboti teritoriją, kurioje išimtinis platintojas gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, arba apriboti klientus, kuriems jis gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, išskyrus:
  - i) išimtinio platintojo ir jo tiesioginių klientų aktyvaus pardavimo ribojimą, taikomą teritorijoje arba klientų grupei, kurios yra rezervuotos tiekėjui arba tiekėjo išskirtinai priskirtos ne daugiau kaip penkiems kitiems išimtiniam platintojams;
  - ii) išimtinio platintojo ir jo klientų aktyvaus arba pasyvaus pardavimo neigaliojusiems platintojams, esantiems teritorijoje, kurioje tiekėjas valdo sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pasirinktinio platinimo sistemą, ribojimą;
  - iii) išimtinio platintojo įsisteigimo vietos ribojimą;
  - iv) didmeninės prekybos lygmeniu veikiančio išimtinio platintojo aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimą;
  - v) išimtinio platintojo galimybės vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą klientams, kurie jas panaudoję to paties tipo prekėms, kokias gamina tiekėjas, gaminti, ribojimą;
- (c) kai tiekėjas valdo pasirinktinio platinimo sistemą –
  - i) apriboti teritoriją, kurioje pasirinktinio platinimo sistemos nariai gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, arba apriboti klientus, kuriems tie nariai gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, išskyrus:
    - (1) pasirinktinio platinimo sistemos narių ir jų tiesioginių klientų aktyvaus pardavimo ribojimą, taikomą teritorijoje arba klientų grupei, kurios yra rezervuotos tiekėjui arba tiekėjo išskirtinai priskirtos ne daugiau kaip penkiems išimtiniam platintojams;
    - (2) pasirinktinio platinimo sistemos narių ir jų klientų aktyvaus arba pasyvaus pardavimo neigaliojusiems platintojams, esantiems teritorijoje, kurioje veikia pasirinktinio platinimo sistema, ribojimą;
    - (3) pasirinktinio platinimo sistemos narių įsisteigimo vietos apribojimą;
    - (4) didmeninės prekybos lygmeniu veikiančios pasirinktinio platinimo sistemos narių aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimą;
    - (5) galimybės vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą klientams, kurie jas panaudoję to paties tipo prekėms, kokias gamina tiekėjas, gaminti, ribojimą;
  - ii) apriboti kryžminį tiekimą tarp pasirinktinio platinimo sistemos narių, veikiančių tuo pačiu arba skirtingais prekybos lygmenimis;
  - iii) apriboti mažmeninės prekybos lygmeniu veikiančių pasirinktinio platinimo sistemos narių aktyvų arba pasyvų pardavimą galutiniams vartotojams, nedarant poveikio c punkto i papunkčio 1 ir 3 dalims;

- (d) kai tiekėjas nevaldo nei išimtinio, nei pasirinktinio platinimo sistemos, apriboti teritoriją, kurioje pirkėjas gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, arba apriboti klientus, kuriems jis gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, išskyrus:
- i) pirkėjo ir jo tiesioginių klientų aktyvaus pardavimo ribojimą, taikomą teritorijoje arba klientų grupei, kurios yra rezervuotos tiekėjui arba tiekėjo išskirtinai priskirtos ne daugiau kaip penkiems išskirtiniams platintojams;
  - ii) pirkėjo ir jo klientų aktyvaus arba pasyvaus pardavimo neigaliojusiems platintojams, esantiems teritorijoje, kurioje tiekėjas valdo sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pasirinktinio platinimo sistemą, ribojimą;
  - iii) pirkėjo įsisteigimo vietos apribojimą;
  - iv) didmeninės prekybos lygmeniu veikiančio pirkėjo aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimą;
  - v) pirkėjo galimybės vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą klientams, kurie jas panaudotų to paties tipo prekėms, kokias gamina tiekėjas, gaminti, ribojimą;
- (e) trukdymą pirkėjui ar jo klientams veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytoms prekėms ar paslaugoms parduoti, nes taip apribojama teritorija, kurioje galima parduoti sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas, arba klientai, kuriems galima parduoti tas prekes ir paslaugas, kaip apibrėžta b, c ar d punktuose, nedarant poveikio galimybei pirkėjo atžvilgiu nustatyti:
- i) kitų internetinės prekybos apribojimų; arba
  - ii) internetinės reklamos apribojimų, kuriais nėra siekiama trukdyti naudotis visu internetinės reklamos kanalu;
- (f) sudedamųjų dalių tiekėjo ir jas surinkimui naudojančio pirkėjo sutarto apribojimo, suvaržančio tiekėjo galimybę parduoti šias sudedamąsias dalis kaip atsargines dalis galutiniams vartotojams, remontininkams, didmenininkams arba kitiems paslaugų teikėjams, kuriems pirkėjas nesuteikė teisės remontuoti arba atlikti savo prekių priežiūros.

5 straipsnis

Neleistini apribojimai

1. 2 straipsnyje numatyta išimtis netaikoma toliau nurodytiems vertikaliosios susitarimuose numatytiems išipareigojimams:
- a) jokiam tiesioginiam ar netiesioginiam išipareigojimui nekonkuruoti, kurio galiojimo trukmė yra neribota arba ilgesnė nei penkeri metai;
  - b) jokiam tiesioginiam arba netiesioginiam pirkėjo išipareigojimui negaminti, nepirkti, neparduoti arba neperparduoti prekių arba paslaugų pasibaigus susitarimui;
  - c) jokiam pasirinktinio platinimo sistemos nario tiesioginiam arba netiesioginiam išipareigojimui neprekiuoti tam tikrų konkuruojančių tiekėjų prekių ženklų prekėmis;
  - d) jokiam tiesioginiam ar netiesioginiam internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjo išipareigojimui nesiūlyti, nepirkti arba neperparduoti prekių ar paslaugų galutiniams vartotojams palankesnėmis sąlygomis, naudojantis konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies a punkto, penkerių metų galiojimo trukmės ribojimas netaikomas, jeigu pirkėjas parduoda sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas tiekėjui priklausančiose arba tiekėjo iš trečiųjų su pirkėju nesusijusių šalių išsinuotose patalpose ir žemėje, su sąlyga, kad išipareigojimo nekonkuruoti galiojimo trukmė neviršija laikotarpio, per kurį pirkėjas naudoja patalpas ir žemę.
3. Nukrypstant nuo 1 dalies b punkto, 2 straipsnyje nustatyta išimtis taikoma tiesioginiam arba netiesioginiam pirkėjo išipareigojimui negaminti, nepirkti, neparduoti arba neperparduoti tokių prekių arba paslaugų pasibaigus susitarimui, jei laikomasi visų šių sąlygų:
- a) išipareigojimas yra susijęs su prekėmis arba paslaugomis, kurios konkuruoja su sutartyje nurodytomis prekėmis arba paslaugomis;

- b) įsipareigojimas galioja tik patalpoms ir žemei, kuriose pirkėjas veiks sutarties galiojimo laikotarpiu;
- c) įsipareigojimas yra būtinas, kad būtų apsaugota tiekėjo pirkėjui perduota praktinė patirtis;
- d) įsipareigojimas galioja ne ilgiau kaip vienus metus pasibaigus susitarimui.

1 dalies b punktu nedaromas poveikis galimybei neribotam laikotarpiui nustatyti apribojimą naudotis viešai neprieinama praktine patirtimi ir ją atskleisti.

6 straipsnis

Panaikinimas atskirais atvejais

1. Nustačiusi, kad bet kuriuo konkrečiu atveju vertikalusis susitarimas, kuriam taikoma šio reglamento 2 straipsnyje nustatyta išimtis, vis dėlto turi su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi nesuderinamą poveikį, Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalį gali panaikinti teisę naudotis šiuo reglamentu nustatyta išimtimi. Toks poveikis gali atsirasti, pavyzdžiui, kai atitinkama internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo rinka yra itin koncentruota ir tokių paslaugų teikėjų konkurencija ribojama kumuliacinio poveikio, kurį turi lygiagretūs panašių vertikalųjų susitarimų, kuriais ribojama internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų galimybė savo tiesioginio pardavimo kanalais siūlyti, parduoti ar perparduoti prekes arba paslaugas galutiniams vartotojams palankesnėmis sąlygomis, tinklai.
2. Valstybės narės konkurencijos institucija gali panaikinti teisę naudotis šiuo reglamentu nustatyta išimtimi, jei įvykdomos Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos.

7 straipsnis

Šio reglamento netaikymas

Remiantis Reglamento Nr. 19/65/EEB 1a straipsniu, Komisija reglamentu gali paskelbti, kad jeigu panašių vertikalųjų apribojimų lygiagretūs tinklai apima daugiau kaip 50 % atitinkamos rinkos, šis reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta specifinių su ta rinka susijusių apribojimų.

8 straipsnis

Rinkos dalies ribos taikymas

Taikant 3 straipsnyje numatytas rinkos dalies ribas, laikomasi šių taisyklių:

- (a) tiekėjo rinkos dalis apskaičiuojama remiantis duomenimis apie pardavimo rinkoje vertę, o pirkėjo rinkos dalis apskaičiuojama remiantis duomenimis apie pirkimo rinkoje vertę. Jeigu duomenų apie pardavimo rinkoje vertę arba pirkimo rinkoje vertę gauti negalima, atitinkamos įmonės užimamą rinkos dalį galima nustatyti remiantis kita patikima rinkos informacija, įskaitant pardavimo rinkoje ir pirkimo rinkoje apimtis;
- (b) rinkos dalys apskaičiuojamos remiantis praeitų kalendorinių metų duomenimis;
- (c) tiekėjo rinkos dalis apima visas vertikaliai integruotiems platintojams tiekiamas parduoti skirtas prekes arba paslaugas;
- (d) jeigu rinkos dalis iš pradžių nėra didesnė nei 30 %, o vėliau viršija tą lygį, 2 straipsnyje numatyta išimtis toliau taikoma dvejus kalendorinius metus iš eilės nuo tų metų, kai pirmą kartą buvo viršyta 30 % riba;
- (e) 1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punkte nurodytų įmonių turima rinkos dalis proporcingai padalijama kiekvienai įmonei, turinčiai teises arba įgaliojimus, išvardytus tos pastraipos a punkte.

*9 straipsnis***Apyvartos ribos taikymas**

1. Siekiant apskaičiuoti bendrą metinę apyvartą, kaip apibrėžta 2 straipsnio 2 dalyje, atitinkamos vertikaliojo susitarimo šalies apyvarta per praėjusius finansinius metus sudedama su tos šalies susijusių įmonių visų prekių ir paslaugų apyvarta, gauta išskaičiavus visus mokesčius ir kitas rinkliavas. Taip apskaičiuojant, neatsižvelgiama į vertikaliojo susitarimo šalies ir su ja susijusių įmonių sudarytus sandorius arba su ta šalimi susijusių įmonių tarpusavio sandorius.
2. 2 straipsnyje numatyta išimtis toliau taikoma, jeigu per bet kuriuos dvejus finansinius metus iš eilės metinės apyvartos riba viršijama ne daugiau kaip 10 %.

*10 straipsnis***Pereinamasis laikotarpis**

Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas nuo 2022 m. birželio 1 d. iki 2023 m. gegužės 31 d. netaikomas susitarimams, kurie 2022 m. gegužės 31 d. jau galiojo ir kurie neatitinka šiuo reglamentu nustatytos išimties sąlygų, tačiau 2022 m. gegužės 31 d. atitiko Reglamentu (ES) Nr. 330/2010 nustatytos išimties sąlygas.

*11 straipsnis***Galiojimo laikotarpis**

Šis reglamentas įsigalioja 2022 m. birželio 1 d.

Jis nustoja galioti 2034 m. gegužės 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 10 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN